

KILPAILUPOLITIikka

EU:n kilpailusääntöjen päätavoitteena on mahdollistaa unionin sisämarkkinoiden moitteeton toiminta, sillä sisämarkkinat ovat keskeinen EU:n kansalaisten, yritysten ja koko yhteiskunnan hyvinvointia edistävä tekijä. Sen vuoksi Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen (SEUT) sisältyy sääntöjä, joilla pyritään estämään kilpailun rajoittaminen ja vääristyminen sisämarkkinoilla. Sopimuksessa kielletään yritysten väliset kilpailua rajoittavat sopimukset ja määrävän markkina-aseman väärinkäyttö, koska ne saattaisivat haitata jäsenvaltioiden välistä kauppaa. Lisäksi komissio valvoo unioninlaajuisia yrityskeskittymiä ja yritysostoja ja voi kieltää ne, jos ne johtaisivat kilpailun merkittävään vähenemiseen. Valtiontuet yksittäisille yrityksille tai tuotteille ovat kiellettyjä, jos ne vääristävät kilpailua. Tietyissä tapauksissa niitä voidaan kuitenkin myöntää. Tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta kilpailusäännöt koskevat myös julkisia yrityksiä, julkisia palveluja ja yleistä etua koskevia palveluja.

OIKEUSPERUSTA

- SEUT:n 101–109 artikla sekä sisämarkkinoista ja kilpailusta tehty pöytäkirja N:o 27, jossa todetaan, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 3 artiklan 3 kohdassa määritellyt sisämarkkinat käsittävät järjestelmän, jolla taataan, ettei kilpailu vääristy
- sulautuma-asetus (neuvoston asetus (EY) N:o 139/2004) ja sen täytäntöönpanosäännöt (komission asetus (EY) N:o 802/2004)
- SEUT:n 37, 106 ja 345 artikla julkisten yritysten osalta sekä SEUT:n 14, 59, 93, 106, 107, 108 ja 114 artikla julkisten palvelujen, yleistä etua koskevien palvelujen ja yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen osalta; pöytäkirja N:o 26 yleistä etua koskevista palveluista; Euroopan unionin perusoikeuskirjan 36 artikla

TAVOITTEET

EU:n kilpailusääntöjen perimmäisenä tavoitteena on varmistaa sisämarkkinoiden moitteeton toiminta. Tehokas kilpailu antaa yrityksille mahdollisuuden kilpailla tasavertaisin ehdoin kaikissa jäsenvaltioissa mutta patistaa niitä samalla pyrkimään jatkuvasti tarjoamaan kuluttajille parhaita mahdollisia tuotteita parhaaseen mahdolliseen hintaan. Tämä puolestaan edistää innovointia ja pitkällä aikavälillä talouskasvua. Kilpailupolitiikka on siis keskeinen väline, jonka avulla voidaan saada aikaan vapaat ja dynaamiset sisämarkkinat ja edistetään yleistä taloudellista

hyvinvointia. EU:n kilpailupolitiikkaa sovelletaan myös sisämarkkinoilla toimiviin EU:n ulkopuolisiin yrityksiin.

Yhteiskunnalliset, taloudelliset, geopoliittiset ja teknologiset muutokset asettavat EU:n kilpailupolitiikalle jatkuvasti uusia haasteita. Uusi kehitys pakottaa päättäjät arvioimaan, tarjoaako kilpailupolitiikan nykyinen välineistö edelleen tehokkaat välineet sen yleisen tavoitteen saavuttamiseksi vai onko niitä mukautettava. Tämä prosessi on tärkeä osa joulukuussa 2019 tehtävässään aloittaneen uuden komission työtä. Komissio on ottanut hoitaakseen kunnianhimoisen tehtävän laatia uusi eurooppalainen teollisuusstrategia ja jatkaa kilpailuoikeutta, yrityskeskittymiä ja valtiontukea koskevien sääntöjen tarkistamista.

KILPAILUPOLITIIKAN VÄLINEET

Yleisesti ottaen EU:n kilpailupolitiikan välineistö sisältää sääntöjä kilpailuoikeudesta, yrityskeskittymien valvonnasta, valtiontuesta sekä julkisista yrityksistä ja palveluista. Kilpailuoikeutta koskevilla säännöillä pyritään palauttamaan kilpailuolosuhteet, mikäli yritysten epäasianmukainen toiminta (esim. kartellit tai määräävän aseman väärinkäyttö) vääristää kilpailua. Kilpailupolitiikan välineistön ennaltaehkäisevä osa käsittää yrityskeskittymien valvonnan ja valtiontukisäännöt. Yrityskeskittymien valvonnan tarkoituksena on ehkäistä mahdollisia kilpailun vääristymiä arvioimalla etukäteen, voiko mahdollisella yrityskeskittymällä tai -kaupalla olla kilpailua haittaava vaikutus. Valtiontukisäännöillä pyritään estämään valtion aiheettomat toimenpiteet, mikäli joidenkin yritysten tai tuotannonalojen suosiminen vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua ja vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Yleistä taloudellista etua koskevat palvelut ovat kansalaisille erityisen tärkeitä, ja niihin sovelletaan valtiontukien yhteydessä erityisiä sääntöjä, jotta voidaan edistää sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta, korkeaa laatua, turvallisuutta ja kohtuuhintaisuutta sekä yhdenvertaista kohtelua.

A. Kilpailua rajoittavien sopimusten kattava kieltö (SEUT:n 101 artikla)

Jos yritykset eivät kilpaile keskenään vaan sopivatkin kilpailun vähentämisestä, tasapuoliset toimintaedellytykset vääristyvät, mikä puolestaan aiheuttaa haittaa kuluttajille ja muille yrityksille. Sen vuoksi kaikki yritysten väliset sopimukset, joiden tarkoituksena on vääristää kilpailua tai joiden seurauksena kilpailu vääristyy ja jotka ovat omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, ovat kiellettyjä (1 kohta) ja mitättömiä (2 kohta). Tällaisia ovat esimerkiksi nimenomaiset sopimukset (kuten kartellit) ja yhdenmukaistetut menettelytavat hintojen vahvistamiseksi, tuotannon rajoittamiseksi tai markkinoiden jakamiseksi yritysten kesken. Tällaiset sopimukset katsotaan aina kilpailua rajoittaviksi, joten ne ovat poikkeuksetta kiellettyjä.

Kiellosta voidaan kuitenkin tehdä poikkeus muuntyyppisten sopimusten kohdalla, jos niiden avulla voidaan tehostaa tuotantoa tai tuotteiden jakelua taikka edistää teknistä tai taloudellista kehitystä. Esimerkiksi yritysten väliset sopimukset kustannusten tai riskien jakamisesta tai innovoinnin nopeuttamisesta tutkimus- ja kehittämissyhteistyön avulla voivat tuottaa merkittäviä taloudellisia hyötyjä. Edellytyksenä poikkeuksen myöntämiselle on, että kuluttajille jää kohtuullinen osuus näin saatavasta hyödystä eikä sopimuksella aseteta tarpeettomia rajoituksia tai pyritä poistamaan kilpailua

merkittävältä osalta kysymyksessä olevia tuotteita (3 kohta). Poikkeuksia ei myönnetä tapauskohtaisesti, vaan niitä säännellään useimmiten ryhmäpoikkeusasetuksilla.

Näiden asetusten piiriin kuuluu sisällöllisesti samanlaisten, kilpailuun tyypillisesti samalla tapaa vaikuttavien yksittäisten sopimusten ryhmiä. Jos sopimusryhmän kohdalla voidaan olettaa, että SEUT:n 101 artiklan 3 kohdan mukaiset poikkeusedellytykset täyttyvät säännöllisesti, sille voidaan myöntää ryhmäpoikkeus SEUT:n 101 artiklan 1 kohdan mukaisesta kiellosta. Komissio tarkastelee ryhmäpoikkeuksia säännöllisesti. Parhailaan komissio tarkastelee uudelleen [vertikaalisia rajoituksia koskevaa ryhmäpoikkeusasetusta](#)^[1] ja sitä koskevia suuntaviivoja. Uudelleentarkastelun tavoitteena on selvittää, otetaanko asetuksessa yhä asianmukaisesti huomioon markkinoiden kehitys ja erityisesti verkkomyynnin merkityksen kasvu sekä uusien markkinatoimijoiden, kuten verkkoalustojen, ilmaantuminen.

Tiettyjä sopimuksia ei pidetä sääntöjen vastaisina, jos niiden merkitys on vähäinen ja niillä on vain vähän vaikutusta markkinoihin (de minimis -periaate), vaikka ne eivät täytä SEUT:n 101 artiklan 3 kohdan mukaisen poikkeuksen edellytyksiä (ns. vähämerkityksiset sopimukset). Tällaisia sopimuksia pidetään usein tarkoituksenmukaisina pk-yritysten yhteistyössä. Sen sijaan jos sopimuksen tarkoituksena on rajoittaa kilpailua, sitä ei voida pitää [merkitykseltään vähäisenä](#)^[2].

Näytön kerääminen kartelliasiassa ja menettelyn saattaminen menestyksekkäästi päätökseen ei ole helppo tehtävä täytäntöönpanoviranomaisille. Sen vuoksi EU:n kilpailulainsäädännössä on tiettyjä kannustinmekanismeja, joilla tehostetaan täytäntöönpanoprosessia:

- [Sakkolievennyks- ja sakkovapautusohjelmassa](#)^[3] vahvistetaan puitteet sellaisten yritysten palkitsemiselle, jotka ilmoittavat vapaaehtoisesti komissiolle kartellin olemassaolosta ja esittävät todisteita rikkomisen osoittamiseksi. Yhteistyön perusteella komissio voi alentaa sakkoja tietojen ilmoittamisen ajankohdan ja merkityksen mukaan.
- [Kartelliasioissa toteutettavaa sovintomenettelyä](#)^[4] käytetään [nopeuttamaan menettelyä](#), jonka mukaisesti kartellipäätös tehdään tapauksissa, joissa osapuolet myöntävät väitetyn väärinkäytöksen ja vastineeksi niiden sakkoa alennetaan kymmenen prosenttia.

---

[1]Asetus (EU) N:o 330/2010, annettu 20. huhtikuuta 2010, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tiettyihin vertikaalisten sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin (EUVL L 102, 23.4.2010, s. 1).

[2]Komission tiedonanto vähämerkityksisistä sopimuksista, jotka eivät Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla rajoita tuntuvasti kilpailua (de minimis -tiedonanto) (EUVL C 291, 30.8.2014, s. 1).

[3]Komission tiedonanto sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä kartelleja koskevissa asioissa (EUVL C 298, 8.12.2006, s. 17) viimeksi muutettuna vuonna 2015 (EUVL C 256, 5.8.2015, s. 1).

[4]Asetus (EY) N:o 622/2008, annettu 30. kesäkuuta 2008, kartelliasioissa toteutettavista sovintomenettelyistä (EUVL L 171, 1.7.2008, s. 3) ja komission tiedonanto sovintomenettelyn toteuttamisesta neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003 7 ja 23 artiklan mukaisten päätösten tekemiseksi kartelliasioissa (EUVL C 167, 2.7.2008, s. 1).

B. Määräävän markkina-aseman väärinkäytön kielto (SEUT:n 102 artikla)

Jos yrityksellä on vahva asema tietyillä markkinoilla (määräävä markkina-asema) ja se käyttää asemaansa väärin (esimerkiksi veloittaa asiakkailta kohtuuttoman korkeita hintoja), se aiheuttaisi vahinkoa sekä kuluttajille että kilpailijoille. Siksi tällainen toiminta on kielletty EU:n kilpailulainsäädännössä. Yksi merkittävimmistä määräävän markkina-aseman väärinkäyttötapauksista huipentui [vuoden 2004 Microsoftia koskevaan päätökseen](#)^[5]. Komissio totesi, että Microsoft oli käyttänyt väärin määräävää asemaansa tietokoneiden käyttöjärjestelmien alalla, kun se oli kieltäytynyt luovuttamasta kilpailijoilleen ratkaisevan tärkeitä yhteentoimivuuden edellyttämiä tietoja, minkä vuoksi kilpailevien käyttöjärjestelmien valmistajat eivät voineet kilpailla tehokkaasti.

Määräävällä markkina-asemalla tarkoitetaan ”yrityksen taloudellista valta-asemaa, jonka perusteella se voi estää todellisen kilpailun relevanteilla markkinoilla, koska se voi toimia huomattavan itsenäisesti suhteessa kilpailijoihinsa, asiakkaihinsa [ja lopulta kuluttajiin](#)”^[6]. Määräävää asemaa arvioidaan suhteessa koko sisämarkkinoihin tai vähintään niiden merkittävään osaan. Se, kuinka suuri osuus markkinoista otetaan huomioon, riippuu tuotteen ominaispiirteistä ja vaihtoehtoisten tuotteiden saatavuudesta sekä kuluttajien käyttäytymisestä ja valmiudesta valita vaihtoehtoinen tuote.

Määräävä asema ei sinänsä ole EU:n kilpailuoikeuden vastainen, ja sellaisessa asemassa olevat toimijat voivat kilpailla ansioillaan kuten kaikki muutkin yritykset. Määräävässä markkina-asemassa olevalla yrityksellä on kuitenkin erityinen vastuu varmistaa, ettei sen toiminta vääristä kilpailua. Tämä tarkoittaa, että tietty toiminta on laitton vain, jos tekijänä on määräävässä asemassa oleva yritys. Määräävän markkina-aseman väärinkäytöksi katsotaan esimerkiksi hintojen asettaminen tuotantokustannuksia pienemmiksi (saalistushinnoittelu), kohtuuttomien hintojen periminen, kytkykaupat ja sopimusten yhdistäminen sekä kieltäytyminen toimimasta tiettyjen vastapuolten kanssa. SEUT:n 102 artiklassa on ohjeellinen luettelo väärinkäytöksistä.

C. Yrityskeskittymien valvonta

Yrityskeskittymät tai -ostot voivat hyödyttää yrityksiä ja koko taloutta, sillä ne voivat luoda tehokkuusetuja, synergiaa ja mittakaavaetuja. Jos ne kuitenkin johtavat markkinavoiman vahvistumiseen tai markkinoiden keskittymiseen, ne voivatkin heikentää kilpailua. Tämän vuoksi tietyt yrityskeskittymät ja -ostot on tutkittava, eikä niitä saa saattaa päätökseen ennen luvan myöntämistä.

Asetuksen (EY) N:o 139/2004 nojalla keskittymä julistetaan yhteismarkkinoille soveltumattomaksi, jos se olennaisesti estää tehokasta kilpailua yhteismarkkinoilla tai niiden merkittävällä osalla erityisesti siitä syystä, että sillä luodaan määräävä asema tai vahvistetaan sitä (2 artiklan 3 kohta). Suunnitelluista yrityskeskittymistä on ilmoitettava komissiolle, jos muodostettava yhtiö ylittäisi tietyt raja-arvot (nk. yhteisönlaajuinen keskittymä). Kansalliset kilpailuviranomaiset voivat tutkia raja-arvoja

---

[5]Asia COMP/C-3/37.792 — Microsoft.

[6]Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio asiassa 27/76, United Brands.

pienemmät keskittymät. Yrityskeskittymien valvontaa koskevia sääntöjä sovelletaan myös EU:n ulkopuolelle sijoittautuneisiin yrityksiin, jos ne harjoittavat liiketoimintaa sisämarkkinoilla.

Tutkintaprosessi käynnistetään, kun yrityksen määräysvalta siirtyy (3 artiklan 1 kohta). Arvioituaan keskittymän todennäköiset kilpailuvaikutukset komissio voi hyväksyä tai hylätä sen tai se voi liittää päätökseensä ehtoja ja velvoitteita (8 artikla). Järjestelmällistä jälkikäteisvalvontaa ei harjoiteta, eikä osakkuusyhtiöitä pureta.

Vuonna 2014 komissio järjesti kuulemisen mahdollisista muutoksista [yrityskeskittymien valvonnan EU-sääntöihin](#)^[7]. Tarkoituksena oli parantaa EU-tason ja kansallisen tason sääntöjen yhteisvaikutusta. Prosessin tulokset eivät ole vielä saatavilla.

D. Valtiontukien kieltö (SEUT:n 107 artikla)

SEUT-sopimuksessa kielletään yleisesti valtiontuet, jotka vääristäisivät kilpailua sisämarkkinoilla myöntämällä valikoituja etuja tietyille yrityksille (1 kohta). Kaikki jäsenvaltioiden myöntämät suorat tuet (tuet, joita ei tarvitse maksaa takaisin, edulliset lainat, vapautukset veroista ja maksuista, lainatakuut) ovat kiellettyjä. Samoin ovat kiellettyjä kaikki muut tietyille yrityksille tai aloille myönnettävät etuuskohtelut, jotka vääristävät tai uhkaavat vääristää kilpailua ja vaikuttavat haitallisesti jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

SEUT antaa mahdollisuuden myöntää tiettyjä poikkeuksia tästä yleisestä kiellosta, jos ne voidaan perustella erityisillä yleisillä poliittisilla tavoitteilla (2 ja 3 kohta) ja jos niiden syynä ovat esimerkiksi puuttuminen vakaviin talouden häiriötiloihin tai Euroopan yhteinen etu. Esimerkkinä valtiontuesta, joka hyväksyttiin vakaviin talouden häiriötiloihin puuttumiseksi, voidaan mainita äskettäiset tukitoimenpiteet pankkien hyväksi [maailmanlaajuisen finanssikriisin yhteydessä](#)^[8]. Pankeille myönnetty tuet olivat tarpeen, jotta varmistettiin rahoitusvakaus ja estettiin yksittäisen rahoituslaitoksen kaatumisesta aiheutuvat mittavat kielteiset heijastusvaikutukset koko rahoitusjärjestelmään. Vastaavanlaisia toimia on toteutettu covid-19-kriisin yhteydessä.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista suunnitelluista valtiontuista, jos ne eivät kuulu yleisen ryhmäpoikkeuksen soveltamisalaan (asetuksen (EY) N:o 800/2008 mukaisesti) tai jos niihin sovelletaan de minimis -periaatetta. Valtiontukitoimenpide voidaan toteuttaa vain, jos komissio hyväksyy sen. Komissiolla on myös valtuudet periä takaisin sisämarkkinoille soveltumaton valtiontuki. Komissio on joissakin päätöksissään katsonut tiettyjen yksittäisten yritysten veroetuuskohtelun joissakin jäsenvaltioissa sääntöjenvastaiseksi valtiontueksi, joka on perittävä takaisin. Esimerkiksi vuonna 2016 komissio päätti, että Irlannin oli perittävä Applelta 13 miljardia euroa maksamattomia veroja. Sekä Apple että Irlanti valittivat päätöksestä, ja se on parhaillaan tuomioistuimen käsiteltävänä.

[7]Komission [valkoinen kirja "Sulautumien valvonnan tehostaminen EU:ssa"](#) (COM(2014)0449).

[8]Ks. esimerkiksi komission tiedonanto valtiontukisääntöjen soveltamisesta finanssikriisin yhteydessä pankkien hyväksi toteutettaviin tukitoimenpiteisiin 1 päivästä elokuuta 2013 (Pankkitiedonanto) (EUVL C 216, 30.7.2013, s. 1). Sitä ennen annettiin kuusi muuta tiedonantoa muista valtiontukitoimenpiteistä kriisin yhteydessä (nk. kriisitiedonannot).

E. Yleistä taloudellista etua koskevat palvelut

Joissakin jäsenvaltioissa tiettyjä keskeisiä palveluja (esim. sähkö, posti ja rautatieliikenne) tarjoavat edelleen julkiset yritykset tai viranomaisten määräysvallassa olevat yritykset. Tällaiset palvelut katsotaan yleistä taloudellista etua koskeviksi palveluiksi, ja niihin sovelletaan erityisiä sääntöjä EU:n valtioneuvoston sääntöjen yhteydessä. Yleistä taloudellista etua koskevat palvelut ovat kansalaisille erityisen tärkeää taloudellista toimintaa, sillä markkinavoimat eivät yksin tuottaisi niitä, ainakaan yleisesti kaikkien saatavilla olevan kohtuuhintaisen palvelun muodossa. SEUT:ssa korostetaan näiden palvelujen merkitystä ja monimuotoisuutta, kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten laajaa harkintavalttaa sekä palvelujen yleisen saatavuuden periaatetta. Myös perusoikeuskirjan 36 artiklassa tunnustetaan unionin kansalaisten mahdollisuus käyttää yleistä taloudellista etua koskevia palveluja, jotta voidaan edistää unionin sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

On olennaisen tärkeää varmistaa EU:n kilpailusääntöjen kurinalainen ja tehokas täytäntöönpano, jotta saavutetaan kilpailupolitiikan tavoitteet. Komissio on tärkein elin, joka vastaa näiden sääntöjen asianmukaisesta noudattamisesta, ja sillä on laajat tarkastus- ja täytäntöönpanovaltuudet.

Lisäksi jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset ovat ottaneet kilpailuoikeuden yhteydessä (SEUT:n 101 ja 102 artikla) 1. toukokuuta 2004 lähtien hoitaakseen joitakin kilpailusääntöjen täytäntöönpanoon liittyviä tehtäviä. Neuvoston asetuksella (EY) N:o 1/2003 annettiin kansallisille kilpailuviranomaisille ja tuomioistuimille vahvempi rooli täytäntöönpanossa, ja sitä lujitettiin entisestään [direktiivillä \(EU\) 2019/1](#)^[9]. Kun täytäntöönpano on hajautettua, tehokas koordinointi kansallisten ja unionin kilpailuviranomaisten välillä on tärkeää. Sen vuoksi kansallisten kilpailuviranomaisten ja komission edustajista koostuva Euroopan kilpailuviranomaisten verkosto toimii foorumina, jolla vaihdetaan tietoja, jotta voidaan parantaa kilpailusääntöjen täytäntöönpanon koordinointia.

Kilpailuoikeuden alalla hyväksyttiin vuonna 2014 [direktiivi vahingonkorvauskanteista](#)^[10]. Sen tarkoituksena on ehkäistä tehokkaammin kiellettyjä sopimuksia (kartellit ja määrävän markkina-aseman väärinkäyttö) ja parantaa kuluttajansuojaa. Direktiivillä helpotetaan korvausten saamista kansalaisille tai yrityksille aiheutuneesta vahingosta, joka johtuu kilpailuoikeuden rikkomisesta. Komission on määrä antaa vuonna 2020 kertomus direktiivin täytäntöönpanosta.

EUROOPAN PARLAMENTIN ROOLI

Kilpailupolitiikan alalla parlamentin tärkein tehtävä on valvoa toimeenpanovallan käyttäjää. Kilpailuasioista vastaava komission jäsen käy useamman kerran

[9]EUVL L 11, 14.1.2019, s. 3. Direktiivi on ollut voimassa 3. helmikuuta 2019 alkaen, ja sen on oltava osa jäsenvaltioiden lainsäädäntöä 4. helmikuuta 2021.

[10]Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/104/EU, annettu 26. marraskuuta 2014, tietyistä säännöistä, joita sovelletaan jäsenvaltioiden ja Euroopan unionin kilpailuoikeuden säännösten rikkomisen johdosta kansallisen lainsäädännön nojalla nostettuihin vahingonkorvauskanteisiin (EUVL L 349, 5.12.2014, s. 1).

vuodessa talous- ja raha-asioiden valiokunnassa kertomassa toimintalinjoistaan ja keskustelemassa päätöksistä.

Parlamentti osallistuu kilpailupolitiikkaa koskevan lainsäädännön antamiseen yleensä vain kuulemismenettelyn kautta. Sen vaikutusvalta on siis komission ja neuvoston vaikutusvaltaan nähden rajallinen. Esimerkiksi kilpailupolitiikkaa koskevista komission vuosikertomuksista antamisissaan päätöslauselmissa parlamentti on vaatinut useaan otteeseen tavallisen lainsäätämisyjärjestyksen soveltamista myös kilpailuoikeuteen.

Edellä mainittujen vahingonkorvauskanteita ja jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten valtuuksien vahvistamista koskevien direktiivien hyväksymiseen sovellettiinkin tavallista lainsäätämisyjärjestystä. Kummassakin tapauksessa parlamentti toimi toisena lainsäätäjänä ja talous- ja raha-asioiden valiokunta oli asiasta vastaava valiokunta. Parlamentin jäsenet pitivät tärkeänä varmistaa, että kuluttajat saavat kärsimästään haitasta täysimääräisen korvauksen, mutta pyrkivät samalla estämään liian suurten korvausten maksamisen. Parlamentin jäsenet saivat aikaan kuluttajien edun nimissä myös sen, että kansallisten kilpailuviranomaisten päätöksiä pidetään alustavana näyttönä kilpailuoikeuden rikkomistapauksissa. Lisäksi he korostivat, että kilpailuviranomaisten on tärkeää voida määrätä välimiehiä kilpailumenettelyissä.

Kahdeksannen vaalikauden aikana kolme veropäätöksiä ja muita luonteeltaan tai vaikutuksiltaan samankaltaisia toimenpiteitä käsittelevää erityisvaliokuntaa (TAXE, TAX2, TAX3) analysoi toteutettuja toimenpiteitä arvioidakseen jäsenvaltioiden veropäätösten yhteensopivuutta valtiontukisääntöjen kanssa ja mahdollisuutta tarkentaa entisestään keskinäistä tietojenvaihtoa koskevia sääntöjä.

Parlamentti seuraa edelleen kilpailupolitiikan kehitystä ja komission työtä tällä alalla. Talous- ja raha-asioiden valiokunnan kilpailupolitiikkaa käsittelevä työryhmä ja parlamentin vuotuiset päätöslauselmat komission kilpailupolitiikkaa koskevasta vuosikertomuksesta tarjoavat poliittista sisältöä ja ohjausta, joista syntyy parlamentin näkemys siitä, kuinka kilpailupolitiikan haasteet ratkaistaan.

Radostina Parenti
02/2020

